

Michalis
Arfaras

Από το «Ειδώλιο» στον «Τραγουδιστή» και τον «Χορευτή».

Ο Μιχάλης Αρφαράς, διαχρονικά και διαισθητικά, με τη μακροχρόνια χαρακτηριστική του εμπειρία στις τεχνικές της λιθογραφίας, της ξυλογραφίας και της χαλκογραφίας, μας εκπλήσσει ευχάριστα, για μια ακόμη φορά, με τη νέα ατομική του έκθεση στην Αθήνα, στη γκαλερί «εκφραση-γιαννα γραμματοπουλου», με πρωτότυπα έργα μικτής τεχνικής, video – animation και γλυπτικές συνθέσεις της χρονικής περιόδου 2023 – 2025.

Ο οραματικός του κόσμος, πρωτόφαντος και μυστηριακός, κρύβει τις δικές του αλήθειες και απορίες, ανάμεσα σε παράξενα ειδώλια και τις φιγούρες ενός αινιγματικού χορευτή και ενός τραγουδιστή, σε μια εποχή στιγματισμένη από την αγριότητα των πολέμων και την οδύνη των χιλιάδων αθώων θυμάτων, καθώς ο μεγάλος χαρακτήρας με τόλμη αναζητά το άφοβο αντίκρισμα της αλήθειας.

Ο Αρφαράς, με δυνατές αισθήσεις, δημιουργεί μυστικές εικόνες της ζωής, με αιφνίδιες φιγούρες και αινιγματικά όντα ενός παράδοξου κόσμου, που θαρρείς ότι δεν επιθυμεί να συμφιλωθεί με τη δεδομένη πραγματικότητα, αλλά προσδοκά να βιώσει το διαρκές όνειρο. Κυρίαρχα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δουλειάς του παραμένουν το σχέδιο και η καθοριστική δυναμική του χρώματος. Με ασκητική προσήλωση και χωρίς να παρασύρεται από την ηδονιστική παλέτα, επιλέγει με αυστηρότητα τα μέσα εκείνα, που αποδίδουν με ποιητική διάθεση τον οραματικό του κόσμο. Η καθαρότητα των χρωμάτων του, σε αρκετές περιπτώσεις, ταυτίζεται με την καθαρότητα της γραμμής του, δίνοντας την αίσθηση ότι ζωγραφίζει σχεδιάζοντας και το αντίστροφο. Αβίαστα καταφέρνει να αποκαλύπτει εικόνες μικτής τεχνικής, όπου δίνει προβάδισμα στις λεπτές γραμμές και τους ευαίσθητους τόνους, κερδίζοντας τη δύναμη του σχεδίου από τη λιθογραφία και της χάραξης από τη ξυλογραφία. Τα έργα αυτά, πέρα από τις αμχανιές και τις συγκύσεις της εποχής, άλλοτε με παιγνιώδη διάθεση και άλλοτε με υπερρεαλιστική ένταση, αντανακλούν μια δυνατή εκφραστική ελευθερία και μια υψηλή μορφοπλαστική διατύπωση. Με ενόραση και τόλμη, επίμονα αναζητά την ανάταση και την υπέρβαση από έναν κόσμο που μας συνθλίβει. Ο ίδιος σατιρικά και με αποστασιοποιημένη απαισιοδοξία αντιμετωπίζει την πεζή καθημερινότητα.

Ο Αρφαράς είναι ένας επιφανής χαρακτήρας της Ευρώπης, έχει διατελέσει καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Ανόβερου και της Ανώτατης Σχολής Καλών τεχνών Α.Σ.Κ.Τ. της Αθήνας. Στη μακροχρόνια καλλιτεχνική του παραγωγή έδινε και δίνει το προβάδισμα στις επίπονες τεχνικές της χαρακτηριστικής ενώ, παράλληλα, σύγχρονα υλικά στα χέρια του μεταμορφώνονται σε στοιχεία των γλυπτικών του κατασκευαστικών συνθέσεων. Ακούραστος και ερευνητικός, ολοκληρώνει την τω-

ρινή του έκθεση με το πρόσφατό του video-animation «Ο έρωτας του ποιητή», στο οποίο αποκαλύπτεται το πάθος του για εκείνη την αιώνια τέχνη, που δεν έχει όρια καθώς η φαντασία στοιχειώνει κάθε του εικόνα. Μορφές μέσα στο πέρασμα των αιώνων, αδέκαστες και άφθαρτες, όπως η Τέχνη και η τέχνη του. Έτσι, με άνεση συνομιλεί με τους Τζιόττο, Ντονατέλλο, ντα Βίντσι, Μιχαήλ Άγγελλο και Ντύρερ μεταξύ των άλλων. Αυτούς τους μεγάλους δασκάλους της αναγέννησης, που ο όρος σημαίνει τη νέα αρχή και περικλείει την πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση στην Ιταλία από τον 14ο αιώνα έως τον 16ο αιώνα και επηρέασε όλη την Ευρώπη.

Ορόσημο της πολυεπίπεδης δουλειάς του αποτελεί η σπάνια καλλιτεχνική έκδοση «Κ.Π. Καβάφης. Αποκηρυγμένα. Κρυμμένα. Ανολοκλήρωτα.», των εκδόσεων Διάττων, με την υποστήριξη του Onassis Culture. Πρόκειται για μια μνημειακή έκδοση, με 34 έγχρωμα χαρακτηριστικά του Αρφαρά, τα οποία, με ευαισθησία και γνώση, προσεγγίζουν το οραματικό σύμπαν του οικουμενικού ποιητή. Έχουν κυκλοφορήσει μόλις 180 αντίτυπα με την τεχνική του λινόλεουμ και απαιτήθηκαν τέσσερα χρόνια αυστηρής εργασίας του Μιχάλη Αρφαρά και του Νίκου Βοζίκη για την ολοκλήρωση του έργου. Ξεχωριστά κάθε χαρακτηριστικό είναι υπογεγραμμένο από τον καλλιτέχνη και όλα τα αντίτυπα είναι σφραγισμένα από τον εκδότη, παραδίδοντάς μας έτσι μια φιλόκαλη, πολύτιμη έκδοση 180 σελίδων, με τη σφραγίδα του Ιδρύματος Ωνάση, η οποία δεν οιστρηλατεί μόνον κάθε φίλο του βιβλίου, αλλά, παράλληλα, του μεταδίδει τις άφθαρτες αξίες, της ποίησης και της τέχνης, με ανάταση προς καθετί υψηλό και αληθινό. Η δημιουργία αυτή συνεχίζει δυναμικά την ιστορία των διεθνών σημαντικών καλλιτεχνικών εκδόσεων, στις οποίες διακρίθηκαν οι δύο μεγάλοι κριτικοί της τέχνης, Στρατής Ελευθεριάδης Τερίαντ και Κριστιάν Ζερβός, οι οποίοι έφεραν μια νέα πνοή υψηλής αισθητικής έκφρασης στην ιστορία της τυπογραφίας, με τις αξεπέραστες σε ποιότητα και περιεχόμενο εκδόσεις Minotaure και Cahiers d'Art.

Ο Αρφαράς ορθοτομεί επαναστατώντας, θεματολογικά και μορφοπλαστικά. Αντλεί την έμπνευσή του από τα παραμύθια και τη ζωή των άλλων και τη διοχετεύει σε όλο τον κόσμο. Γνωρίζει σε βάθος τις δυνάμεις του καλού και του κακού, καθώς και ότι ο άνθρωπος στην ουσία δεν αλλάζει. Έτσι, οι μορφές του εξακολουθούν να υπάρχουν ανάμεσά μας, αφού η απέραντη δημιουργική του φαντασία τις διατηρεί και τις ενσωματώνει στο σήμερα, προσδίδοντας στον εικαστικό του κόσμο μια μυθική υπόσταση και, ταυτόχρονα, ένα συνεχές παρόν.

Τάκης Μαυρωτάς

Διευθυντής εικαστικού προγράμματος
Ιδρύματος Β.&Μ. Θεοχαράκη